

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

17.10.2023

Lēmums Nr. 4-02/81/2023

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Krāslavas novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90001267487, juridiskā adrese: Rīgas iela 51, Krāslava, Krāslavas novads, LV-5601, e-pasts: dome@kraslava.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Krāslavas novada teritorijas plānojums (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Krāslavas novada pašvaldības 2023. gada 20. septembra vēstule Nr. 3.15/1554 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Krāslavas novada teritorijas plānojumam*”, iesniegums “*Par plānošanas dokumenta Krāslavas novada teritorijas plānojums izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Krāslavas novada pašvaldības domes 2022. gada 29. septembra lēmums Nr. 1170 (protokols Nr. 15, 31.§.) “*Par Krāslavas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “*Darba uzdevums Krāslavas novada teritorijas plānojuma izstrādei*” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2022. gada 15. novembra vēstule Nr. 11.2/AP/7816/2022 “*Nosacījumi Krāslavas novada teritorijas plānojuma izstrādei*”, Veselības inspekcijas 2022. gada 8. novembra vēstule Nr. 2.4.10.–10/199 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*” un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 1. septembra vēstule Nr.4.8/5422/2023–N “*Par konsultāciju Krāslavas novada teritorijas plānojuma ietekmes uz vidi novērtējumam*”.

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Izstrādātājam nav viennozīmīga viedokļa par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) nepieciešamību. Ņemot vērā pēdējo gadu attīstības tendences un tālākās prognozes pierobežā, Izstrādātājas vērtējumā nav paredzams, ka notiks neplānoti aktīva saimnieciskā darbība, kā arī paredzētas darbības, kas varētu būtiski negatīvi ietekmēt vidi un cilvēku veselību. Lielāka interese ir par alternatīvajām enerģijām, tomēr Teritorijas plānojuma izstrādes laikā visas iespējamās vietas, kurās būtu komersantu intereses par lielāku alternatīvās enerģijas parku veidošanu, nebūs iespējams definēt. Lielākajiem

pašvaldības un uzņēmēju investīciju projektiem pirms projektu uzsākšanas Valsts vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei tiek pieprasīts novērtējums par sākotnējās ietekmes uz vidi procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu un nepieciešamības gadījumā sākotnējās ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts konkrētam projektam.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmi uz vidi novērtējums*” (turpmāk – Likums) Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 20. septembrī Birojā saņemta Izstrādātājas 2023. gada 20. septembra vēstule Nr. 3.15/1554 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Krāslavas novada teritorijas plānojumam*” un Iesniegums¹, ar kuru informēts par Teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Lēmumiem, Iesniegumiem, un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts Krāslavas novada administratīvajai teritorijai, kurā saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu no 2021. gada 1. jūlija ietilpst bijušā Krāslavas, Aglonas un Dagdas novada administratīvā teritorija. Jaunizveidotajai Krāslavas novada teritorijai ir spēkā esoši trīs teritorijas plānojumi: Krāslavas novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam, Aglonas novada teritorijas plānojumus 2013. – 2025. gadam un Dagdas novada teritorijas plānojums 2013 – 2024. gadam (ar 2017. gada grozījumiem).
 - 2.2. Teritorijas plānojums tiks izstrādāts atbilstoši Latgales plānošanas reģiona plānošanas dokumentiem un Krāslavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022.–2037. gadam (turpmāk – Stratēģija), par pamatu izmantojot Krāslavas novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, izvērtējot blakus esošo vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus. Lai risinātu Krāslavas novada nozīmīgākās problēmas, tostarp vides jautājumus, Stratēģijā noteikti šādi stratēģiskie mērķi: SM1 – Izglītots, radošs, aktīvs un vesels iedzīvotājs, SM2 – Mūsdienīga, dzīvei, darbam un atpūtai pievilcīga vide un infrastruktūra un SM3 – Uzņēmējdarbību atbalstoša vide un resursi.
 - 2.3. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir radīt plānošanas dokumentu kopumu ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības veicināšanai novadā, pamatojot ar sabiedrības un speciālistu viedokli atbilstoši visu novadā ietilpstošo teritoriālo vienību attīstības interesēm.
 - 2.4. Atbilstoši Iesniegumam, uzsākot izstrādāt Teritorijas plānojumu, ir grūti prognozēt paredzētās darbības, kas atbilst Likumā 1. un 2. pielikumā paredzētām darbībām, bet ir pastiprināta interese par alternatīvo enerģiju ieguves veidiem.
 - 2.5. Jaunveidotajā Krāslavas novadā ietilpst daudzas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT), tostarp *Natura 2000* teritorijas: Rāznas Nacionālais parks, aizsargājamo ainavu apvidus “*Augšdaugava*”, dabas parks “*Daugavas loki*”, dabas parks “*Dridža ezers*”, dabas parks “*Cārmaņa ezers*”, dabas liegums “*Asūnes ezeri*”,

¹ Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/2359.

dabas liegums “Čertoka ezers” (“Valnezers”), Ežezera salu lieguma zona, dabas piemineklis “Adamovas krauja”, dabas piemineklis “Sproģu gravas” u.c.

3. Darba uzdevumā izvirzītas prasības plānošanas dokumenta izstrādei, tostarp:
 - 3.1. Veikt spēkā esošo novada, vietējā, reģionālā līmeņa un kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumentu analīzi, ietverot Krāslavas novada atsevišķo plānojumu zonējuma klasifikācijas un apbūves noteikumu savstarpējo salīdzinājumu, t.sk. izvērtējot plānojumu īstenošanas gaitu, publiskās infrastruktūras teritorijas, to platības, attīstības prognozes, pilsētu un ciemu robežas, pilsētās un ciemos esošo infrastruktūru un inženierinfrastruktūras nodrošinājumu, apgrūtinātās teritorijas.
 - 3.2. Veikt detālplānojumu un lokālplānojumu izvērtējumu, sniegt priekšlikumus par to atcelšanu vai atstāšanu spēkā saglabāšanu, nodrošinot to integrēšanu Teritorijas plānojumā un organizējot ar saistošajiem noteikumiem apstiprināto detālplānojumu pārapsiprināšanu ar administratīvo aktu.
 - 3.3. Izvērtēt novada teritorijas esošo potenciālu, resursus un noteikt teritorijas izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus.
 - 3.4. Nodrošināt Krāslavas novada teritorijas atļautās izmantošanas un apbūves noteikumu atbilstību Stratēģijā definētajiem stratēģiskajiem attīstības uzstādījumiem un telpiskās attīstības perspektīvai un Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī citiem hierarhiski augstākiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.
 - 3.5. Nodrošināt pārskatāmu un vienotu apbūves noteikumu piemērošanu novada teritorijā, lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību, izvērtējot rūpnieciskās ražošanas, loģistikas un dažādu pakalpojumu objektu ietekmes raksturu, to savienojamību ar citiem teritorijas izmantošanas veidiem, tostarp publisko un dzīvojamo apbūvi.
 - 3.6. Izvērtēt nepieciešamību noteikt teritorijas, kurās ir aizliegtas azartspēļu organizēšanas vietas.
 - 3.7. Pārskatīt pašvaldības īpašumu perspektīvo izmantošanu un atbilstību pašvaldības funkciju īstenošanai un pašvaldības attīstības mērķu sasniegšanai, t.sk. precizējot funkcionālo zonējumu un teritorijas ar īpašiem noteikumiem.
 - 3.8. Izvērtēt pilsētu un ciemu robežas un nepieciešamības gadījumā veikt to grozīšanu.
 - 3.9. Sagatavot vispārīgu novada transporta attīstības plānu, apzinot esošo situāciju un sagatavojot priekšlikumu attīstībai perspektīvā, ietverot mobilitātes punktus un mikromobilitātes risinājumus (t.sk. nosacījumus to īstenošanai apbūves noteikumos), sabiedriskā transporta attīstības priekšlikumu, velosipēdistu ceļu tīklojumu, kā arī valsts autoceļu rekonstrukcijas risinājumus, piekļuves nodrošinājumu valsts un pašvaldības ceļiem. Plāna ietvaros izstrādāt novada vienoto pašvaldības ceļu un ielu klasifikāciju, noteikt prasības pieslēgumu veidošanai, noteikt ceļu nodalījumu joslas un ielu sarkanās līnijas, ielu un ceļu tipiskos šķērsprofilus, t.sk. velo un sabiedriskā transporta plānošanai.
 - 3.10. Izstrādāt kopēju kultūrvēsturisko un ainavu plānu, identificējot ainavas visa novada teritorijā un sagatavojot priekšlikumus ainavu aizsardzības, pārvaldības un plānošanas risinājumiem, kā arī nosakot individuālās kultūras pieminekļu aizsargjoslas.
 - 3.11. Novērtēt Krāslavas novada atsevišķo plānojumu zonējuma klasifikācijas un apbūves noteikumu savstarpējo saskaņotību un izstrādāt visam novadam vienotu funkcionālā zonējuma un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) priekšlikumu.

- 3.12. Sagatavot vienotus TIAN, integrējot līdzšinējo novadu atsevišķo apbūves noteikumu prasības un novēršot konstatētās pretrunas dažādās noteikumu daļās, saskaņojot pieeju apbūves īstenošanai.
 - 3.13. Paredzēt nosacījumus plānojuma īstenošanai – apbūves uzsākšanai, detālplānojumu un lokālplānojumu izstrādei, nosacījumus vienota ceļu tīkla plānošanai un koplietošanas funkcijas noteikšanai, piekļuves nodrošināšanai, ielu sarkano līniju noteikšanai, izbūvēto teritoriju un tajās esošās infrastruktūras apsaimniekošanai, piekļuves publiskiem ūdeņiem, dabas un rekreācijas teritorijām nodrošināšanai.
 - 3.14. Noteikt un attēlot grafiskajā daļā teritorijas ar īpašiem nosacījumiem, riska teritorijas, ainavu telpu robežas un nosacījumus, publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un izmantošanas nosacījumus, transporta attīstībai nepieciešamās teritorijas.
 - 3.15. Pārskatīt pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un to aizsargjoslas atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, ievērojot Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas likumā noteiktās prasības. Grafiskajā daļā precizēt aizsargjoslas atbilstoši noteiktajam mērogam.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktus noteikto pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātājs konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
 - 4.1. Dienesta 2022. gada 15. novembra vēstule Nr. 11.2/AP/7816/2022 “*Nosacījumi Krāslavas novada teritorijas plānojuma izstrādei*”. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādīto, Dienests secina, ka Teritorijas plānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo jaunizveidotā Krāslavas novada teritorijā (bijušo Krāslavas un Dagdas novadu teritorijās) šāds novērtējums nav veikts vispār, bet plānojamā teritorijā vides problēmas pastāv (piemēram, slēgtās atkritumu izgāztuves, citas piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, gaisa kvalitāte ap lielākajām sadedzināšanas iekārtām, ražošanas teritoriju tiešs tuvums dzīvojamai apbūvei, degradēto teritoriju revitalizācija, notekūdeņu attīrīšana u.c.), kā arī plānošanas dokuments var skart daudzas jutīgas teritorijas, t.sk. ezeru un upju krastus, kur lielā daļā no tiem ir īpaši aizsargājami biotopi un ainaviskas teritorijas. Tāpat pastāv ievērojama interese par dzīvojamās un rekreācijas apbūves veidošanu, kā rezultātā ir iespējama būtiska ietekme uz vidi.
 - 4.2. DAP administrācijas 2023. gada 1. septembra vēstule Nr.4.8/5422/2023–N “*Par konsultāciju Krāslavas novada teritorijas plānojuma ietekmes uz vidi novērtējumam*”. Vēstulē norādīts, ka DAP administrācijai nav pieejama aktuāla informācija par topošo Teritorijas plānojumu un tajā noteiktajām prasībām teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālajam zonējumam, publiskajai infrastruktūrai, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, kā arī citiem teritorijas izmantošanas nosacījumiem, kas ir būtiska, lai DAP administrācija sniegtu viedokli par Teritorijas plānojuma ietekmi uz Krāslavas novadā esošajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām. Līdz ar to DAP administrācija norādījusi, ka viedokli par Teritorijas plānojuma izstrādes īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību sniegs pēc topošā Teritorijas plānojuma pirmās redakcijas saņemšanas.

- 4.3. Veselības inspekcijas 2022. gada 8. novembra vēstule Nr. 2.4.10.–10/199 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Izvērtējot plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un izvirzītos uzdevumus, Veselības inspekcija uzskata, ka Teritorijas plānojuma īstenošanas rezultātā netiek plānotas darbības, kas atbilst Likuma 1. pielikumam, līdz ar to Stratēģiskais novērtējums Teritorijas plānojumam nav nepieciešams. Vienlaikus Veselības inspekcija norādījusi uz vairākiem normatīvajiem aktiem, kas skar vides kvalitātes un cilvēku veselības jautājumus, un kuru prasības un nosacījumi jāņem vērā, izstrādājot Teritorijas plānojumu.
5. Konkrētais plānošanas dokuments nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu (Likuma 23.¹ pants), tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Lēmumiem un Darba uzdevumam, Krāslavas novada pašvaldība ir lēmusi par jauna vienota Teritorijas plānojuma izstrādi visai pašvaldības teritorijai, kurā šobrīd ir spēkā trīs teritorijas plānojumi, kas ir izstrādāti dažādos laika posmos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tostarp Krāslavas novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam² un Aglonas novada teritorijas plānojums 2013. – 2025. gadam³ ir izstrādāti pirms Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija). Tādējādi konstatējams, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, paredzamas būtiskas

² Apstiprināts ar Krāslavas novada domes 2013. gada 28. februāra lēmumu (prot. Nr. 2, 12. §) “*Par Krāslavas novada teritorijas plānojuma 2013.-2024. gadam un saistošo noteikumu Nr. 2013/2 “Krāslavas novada teritorijas plānojuma 2013.- 2024. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa” apstiprināšanu*””. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_204 (skatīts 16.10.2023.).

³ Apstiprināts ar Aglonas novada domes 2013. gada 13. jūlija lēmumu (prot. Nr. 14, 11.§) “*Par Aglonas novada teritorijas plānojuma 2013.-2025. gadam galīgās redakcijas apstiprināšanu*””. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_192 (skatīts 16.10.2023.).

izmaiņas novada teritorijas līdžšinējā izmantošanā, gan meklējot risinājumus vienotai pieejai funkcionālo zonu iedalījumam un attēlojumam, gan saskaņojot teritorijas plānoto izmantošanu ar attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas pamatnostādņēm jaunā Krāslavas novada teritorijas turpmākai izmantošanai (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts). Vienlaikus Birojs konstatē, ka Aglonas novada teritorijas plānojumam 2013. – 2025. gadam Stratēģiskais novērtējums nav veikts, bet Dagdas novada teritorijas plānojumam 2013. – 2024. gadam un Krāslavas novada teritorijas plānojumam 2012. – 2023. gadam Stratēģiskais novērtējums veikts pirms Noteikumu Nr. 240 stāšanās spēkā (attiecīgi Biroja 2013. gada 26. februāra atzinums Nr. 11 un Biroja 2013. gada 22. februāra atzinums Nr. 9)⁴.

- 5.4. Birojs konstatē, ka ar Teritorijas plānojumu paredzēts izskatīt priekšlikumus pilsētu, ciemu robežu noteikšanai / precizēšanai, nepieciešamību to maiņai, kas var radīt būtiskas izmaiņas teritoriju turpmākajā attīstībā salīdzinājumā ar spēkā esošajiem teritorijas plānojumiem. Tāpat Darba uzdevumā ir noteiktas teritorijas, kam vēršama īpaša uzmanība Teritorijas plānojuma izstrādē gan grafiskajai attēlošanai, gan TIAN nosacījumu izstrādei (piemēram, teritorijas ar īpašiem nosacījumiem, t.sk. riska teritorijas, ainavu telpu robežas un to nosacījumi, publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un to izmantošanas nosacījumi, transporta attīstībai nepieciešamās teritorijas). Vienlaikus, izvērtējot Izstrādātājas sniegto informāciju kopskatā ar institūciju nosacījumiem plānošanas dokumenta izstrādei, secināms, ka Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros skatāmi jautājumi, kas saistīti ar aktuālu vides jautājumu risināšanu ilgtermiņā, kurām uzmanība vērsta gan institūciju (Dienesta un Veselības inspekcijas), gan Darba uzdevuma nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei, t.sk. derīgo izrakteņu ieguve (atbilstoši spēkā esošajiem Krāslavas novada teritorijas plānojumiem izrakteņu ieguve pieļaujama lielā teritorijā: *Lauksaimniecības teritorijā (L)*, *Mežu teritorijā (M)* un *Ūdeņu teritorijā (Ū)*), alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums, transporta attīstības koncepcijas izstrāde, apbūves teritoriju plānošana, tostarp kopskatā ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu nodrošinājumu, potenciālo konfliktsituāciju novēršanu starp funkcionālajām zonām ar atšķirīgu atļauto izmantošanu. Tādejādi secināms, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir iespējamas būtiskas izmaiņas teritorijas izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, tostarp potenciāli radot priekšnoteikumus Likuma 1. un / vai 2. pielikuma darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, šā likuma 23.² panta 1. punkta “a” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts).
- 5.5. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju Krāslavas novada teritorijā atrodas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir reģistrētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamas dabas vērtības, kā arī ezeri, kur iespējama tūrisma attīstība, tostarp, veidojot atbilstošu infrastruktūru. Biroja ieskatā Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas skar un var ietekmēt arī ĪADT un citas dabas vērtības novadā. Līdz ar to Birojs secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes var būt saistāmas arī ar ĪADT, novadā esošajām īpaši aizsargājamām sugām un virszemes ūdensobjektiem (Likuma 23.² panta 4. punkta “a”, “b” apakšpunkts).
6. Tādejādi ņemot vērā iepriekš norādīto, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta

⁴ Pieejams: <https://www.vpyb.gov.lv/lv/atzinumi> (skatīts 16.10.2023.).

izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama, ko cita starpā izteikusi arī kompetentā institūcija (Dienests), sniedzot nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei.

7. Plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas attīstības risinājumi, tostarp plānotās izmaiņas līdzšinējā izmantošanā jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk. sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu. Jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka *“vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās”*, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti. Tāpat, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais *“izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”*.
8. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Stratēģiskajā novērtējumā būs iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. uz cilvēku veselību, apzināt pašreizējās un iespējamās konfliktsituācijas, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Ar novērtējumu pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību, kas šajā gadījumā ir aktuāli, plānojot apbūves teritoriju attīstību kopskatā ar inženierkomunikāciju nodrošinājumu un dažāda veida tās funkcijām (t.sk. dzīvojamā apbūve, transporta infrastruktūra, tūrisma attīstības teritorijas, kapsētas, derīgo izrakteņu ieguve, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums) nosakot konkrētus ierobežojumus / nosacījumus izmantošanai arī TIAN, tostarp attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību izvietojuma pieļaujamību / ierobežojumiem konkrētajā funkcionālajā zonā / apakšzonā.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums.
- Likums *“Par īpaši aizsargājamām teritorijām”*.
- Likuma *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 *“Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”* 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 *“Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”*.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, cita starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Krāslavas novada teritorijas plānojumam.

Direktore

(*paraksts**)

D. Avdejanova

** Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Daina Dzeguze
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Krāslavas novada pašvaldībai, *E.Adresē*
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.